

PARATHORMONO, KALCITONINO IR VITAMINO D ĮTAKA MINERALINIŲ MEDŽIAGŲ KIEKIUI SVEIKŲ IR SERGANČIŲ KARVIŲ KRAUJO SERUME

Virginija Bandzaitė, Irena Klimienė, Vytautas Špakauskas, Julija Šilkūnaitė
*Lietuvos veterinarijos akademijos Veterinarijos institutas, Gyvulių sveikatingumo ir epidemiologijos skyrius,
Instituto g. 2, LT-56115 Kaišiadorys; tel. (8~346) 60 692; el. paštas: bagriv@one.lt*

Santrauka. 2004–2005 m. tirta parathormono (PTH), kalcitonino (CT), 25-hidroksicholekalciferolio (25-OH vitamino D) bei makroelementų kalcio (Ca), fosforo (P) ir magnio (Mg) kiekio kaita sveikų ir sergančių karvių kraujo serume. Parathormono ir kalcitonino kiekis buvo nustatomas *in vitro* „Immulite“ (USA, *Diagnostic Products Corporation*) analizatoriumi, imunometriniu metodu. Vitamino D kiekis nustatytas imunofermentinės analizės (ELISA) metodu. Kalcio, fosforo ir magnio kiekis nustatytas automatinio „Eos-Bravo“ analizatoriumi (Italija, *Hospitex Diagnostics*) su „Hospitex“ firmos reagentais.

Sudarytos trys sąlyginai sveikų (veršingų telyčių, užtrūkusių veršingų ir melžiamų karvių) ir trys sergančių (osteomaliacija, mastitu, pareze po veršiovimosi) karvių grupės, po 10–15 kiekvienoje.

Visų trijų sergančių galvijų grupių kraujyje buvo sumažėjęs kalcio kiekis. Mažiausiai kalcio nustatyta pareze po veršiovimosi sergančioms karvėms. Fosforo ir magnio sumažėja sergančių osteomaliacija, o fosforo – pareze po veršiovimosi sergančių karvių kraujyje. Daugiausia PTH nustatyta sąlyginai sveikų užtrūkusių veršingų, mažiausiai – melžiamų karvių kraujyje. Statistiškai patikimas PTH kiekio padidėjimas nustatytas pareze po veršiovimosi sirgusių karvių kraujyje. Pareze sergančių karvių kraujyje nustatyta daugiausia vitamino D. Vitamino D kiekis visose karvių grupėse atvirkščiai koreliuoja su kalcio kiekiu ($r = -0,701$, $r = -0,971$).

Raktažodžiai: karvės, parathormonas, kalcitoninas, 25-OH vitaminas D, kalcis, fosforas, magnis.